

specifikace: Jestliže žalobkyně jako obchodník s elektřinou opírá svůj nárok na vydání bezdůvodného obohacení o tvrzení, že nebyla platně uzavřena objednávka na roční rezervovanou kapacitu a žalovaná jako provozovatel distribuční soustavy přes upozornění účtovala dle neplatné objednávky, přičemž přitom zneužila svého dominantního postavení na trhu, pak žalobkyně v žalobě staví svůj nárok (i) na ochraně práv porušených nedovoleným omezením soutěže. K takovému žalobnímu požadavku jsou věcně příslušné krajské soudy.

§ 9 odst. 2 písm. h) o. s. ř.

§ 2972 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (OZ)

Ncp 680/2020

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Františka Kučery a soudců Mgr. Martina Řezníčka a JUDr. Aleše Šťastného ve věci

žalobkyně: **QUANTUM, a. s.**, IČO 25307762
sídlem Brněnská 122/212, 682 01 Vyškov
zastoupená advokátem Mgr. et Mgr. Pavlem Střelcem
sídlem Masarykovo náměstí 47/33, 682 01 Vyškov

proti
žalované: **E.ON Distribuce, a. s.**, IČO 28085400
sídlem F. A. Gerstnera 2151/6, 370 01 České Budějovice
zastoupená advokátem Mgr. Františkem Klímou
sídlem Krajinská 224/37, 370 01 České Budějovice

o zaplacení 953 976,07 Kč s příslušenstvím,

vedené u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 25 C 152/2020, o určení věcné příslušnosti,

takto:

I. K projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy.

II. Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena k dalšímu řízení Krajskému soudu v Českých Budějovicích.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se svou žalobou (návrhem na vydání platebního rozkazu) došlou Okresnímu soudu v Českých Budějovicích (dále jen „předkládající soud“) dne 18. 6. 2020 domáhá na žalované

zaplacení žalované částky. Žalobu odůvodnila tím, že v postavení obchodníka s elektřinou uzavřela se žalovanou jako provozovatelem distribuční soustavy dne 20. 12. 2016 Rámcovou smlouvu o zajištění služeb distribuční soustavy v elektrotechnice, na základě které se žalovaná zavázala poskytovat distribuční soustavu (distribuci elektřiny a související služby pro dodávku elektrické energie do odběrných míst zákazníků) a žalobkyně se zavázala platit žalované cenu služby distribuční soustavy. Na základě Rámcové smlouvy byla dne 10. 1. 2019 uzavřena dílčí objednávka pro konkrétní odběrné místo (dále i jen „Objednávka“), avšak omylem a neplatně byla zarezervována zcela rozporná kapacita (1,360 MWh namísto 0,005 MWh). Žalovaná odmítla změnit rezervovanou kapacitu, ačkoli si byla zjevného omylu sama vědoma. Žalovaná zaujala při stejné situaci zcela odlišný postoj vůči jiným obchodníkům s elektřinou a bezdůvodně zvýhodnila, respektive znevýhodnila různé subjekty na relevantním trhu. Přitom provozovatel distribuční sítě je povinen podle § 25 odst. 10 písm. d) zákona č. 458/2000 Sb., energetického zákona, zajišťovat všem účastníkům trhu s elektřinou neznevýhodňující podmínky pro distribuci elektřiny distribuční soustavou. Žalovaná byla ochotna provést změnu až se změnou zákazníka, kdy žalobkyně musela přenechat svého zákazníka žalované. Žalobkyně má za to, že jde o zneužití dominantního postavení žalované podle § 11 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže (zejména jako přímé nebo nepřímé vynucování nepřiměřených podmínek ve smlouvách s jinými účastníky trhu, zvláště vynucování plnění, jež je v době uzavření smlouvy v nápadném nepoměru k poskytovanému protiplnění, uplatňování rozdílných podmínek při shodném nebo srovnatelném plnění vůči jednotlivým účastníkům trhu, jimiž jsou tito účastníci v hospodářské soutěži znevýhodňováni). Žalobkyně uhradila za rezervovanou kapacitu částku účtovanou žalovanou ve výši 957 469,28 Kč, ačkoli cena za skutečně čerpanou distribuci činí 3 520,21 Kč. Žalovaná tak získala bezdůvodné obohacení ve výši žalované částky bez spravedlivého důvodu, neboť obdržela peněžitě plnění bez poskytnutí protiplnění, které ani nebylo s ohledem na kapacitu odběrného místa možné, o čemž žalovaná věděla, ale změnu (snížení) roční rezervované kapacity odmítla provést.

2. Předkládající soud věc předložil Vrchnímu soudu v Praze (dále jen „nadřízený soud“) k rozhodnutí podle § 104a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále i jen „o. s. ř.“), k rozhodnutí o věcné příslušnosti. Měl za to, že není dána věcná příslušnost okresních soudů, ale soudů krajských podle § 9 odst. 2 písm. h) o. s. ř., když žalobkyně pod bodem V. a VII. žaloby tvrdí, že žalovaná zaujala ve stejné situaci zcela odlišný postoj vůči jiným obchodníkům s elektřinou a bezdůvodně zvýhodnila, respektive znevýhodnila různé subjekty na relevantním trhu, čímž zneužila svého dominantního postavení.
3. Žalobkyně s postupem předkládajícího soudu nesouhlasila. Tvrzení uvedená v žalobě, zda mohlo dojít k zneužití dominantního postavení, není pro posouzení věci stěžejní. Žalobkyně má za to, že nebyla platně uzavřena Objednávka na roční rezervovanou kapacitu a žalovaná přes upozornění účtovala dle neplatné objednávky a tím se bezdůvodně obohatila.
4. Také žalovaná nesouhlasila s postupem předkládajícího soudu, neboť jde o spor o správnost vyúčtování ceny poskytnuté služby, nikoli o ochranu práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním nebo nedovoleným omezením soutěže podle § 9 odst. 2 písm. h) o. s. ř.
5. Podle § 9 odst. 1 o. s. ř., nestanoví-li zákon jinak, jsou k řízení v prvním stupni příslušné okresní soudy.
6. Podle § 9 odst. 2 písm. h) o. s. ř. krajské soudy rozhodují jako soudy prvního stupně ve sporech o ochranu práv porušených nebo ohrožených nekalým soutěžním jednáním nebo nedovoleným omezením soutěže.
7. Jak plyne např. z rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 20. května 2014, sp. zn. 29 ICdo 19/2016, je judikatura Nejvyššího soudu ČR dlouhodobě ustálena na závěru, že v tzv. sporném řízení, které je ovládáno dispoziční zásadou, platí, že soud je vázán žalobou, tedy tím, jak žalobce vymezil předmět řízení. Předmět řízení žalobce vymezuje v žalobě vylíčením

skutečností (skutkových tvrzení), jimiž uvádí skutkový děj, na jehož základě žalobním petitem uplatňuje svůj nárok. Dle usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 7. února 2012, sp. zn. I. ÚS 3348/10, závisí stanovení věcné příslušnosti okresních nebo krajských soudů vždy na předmětu řízení. Předmětem sporného řízení je nárok v procesním smyslu, jenž je tvořen dvěma složkami: předmětem nároku a základem nároku. Předmětem nároku jsou požadované účinky soudního rozhodnutí, vyjádřené v žalobním petitu; základem nároku jsou skutková tvrzení, jež žalobce přednesl k odůvodnění svého nároku.

8. Jak se z žaloby podává, žalobkyně se v tomto řízení domáhá proti žalované zaplacení žalované částky jako vydání bezdůvodného obohacení, které měla žalovaná získat nesprávným účtováním ceny za rezervovanou kapacitu v rámci zajištění služeb distribuční soustavy. Žalobkyně přitom odvíjí svůj nárok na vydání bezdůvodného obohacení (i) tvrzením o zneužití dominantního postavení žalované.
9. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v ustanovení § 2972 (mimo jiné) obecně zakazuje zneužívat účast v hospodářské soutěži a vytváří předpoklad, aby jednání v rozporu s právem na ochranu hospodářské soutěže mohlo být sankcionováno i prostředky soukromého práva. Jako projev hospodářské soutěže (a jejího omezování) jsou posuzovány zejména smluvní ujednání, která představují zneužití monopolního nebo dominantního postavení.
10. Jestliže žalobkyně opírá svůj nárok na vydání bezdůvodného obohacení o tvrzení, že nebyla platně uzavřena Objednávka na roční rezervovanou kapacitu a žalovaná přes upozornění účtovala dle neplatné Objednávky, přičemž přitom zneužila svého dominantního postavení na trhu, pak žalobkyně v žalobě staví svůj nárok (i) na ochraně práv porušených nedovoleným omezením soutěže.
11. K takovému žalobnímu požadavku jsou věcně příslušné krajské soudy podle § 9 odst. 2 písm. h) o. s. ř.
12. Vrchní soud v Praze jako soud nadřízený proto z těchto důvodů rozhodl podle § 104a odst. 2 poslední věta o. s. ř. tak, že k projednání a rozhodnutí této věci jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy, a zároveň podle § 104a odst. 6 o. s. ř. rozhodl o postoupení věci Krajskému soudu v Českých Budějovicích jako soudu věcně příslušnému.
13. Usnesením o věcné příslušnosti jsou účastníci a soudy vázáni (§ 104a odst. 7 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Praha 2. listopadu 2020

JUDr. František Kučera
předseda senátu

